

ความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขต

กรุงเทพมหานคร

The Readiness of Thai Accountants in Bangkok for ASEAN Economic Community

นางวรรณภา อิมะไชย์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนวัตกรรมกรุงเทพ wanapa.im@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอแนะแก่นักบัญชี และนักศึกษา ให้พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และให้สถาบันการศึกษา พัฒนาหลักสูตร วิธีการสอน โดยมุ่งเน้นผลิตนักบัญชีที่มีทักษะ และความพร้อมที่ เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้เป็นนักบัญชีจำนวน 450 รายในกรุงเทพฯ ซึ่งรวมถึง ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และผู้จัดการบัญชีหรือสมุห์บัญชีของบริษัทจำกัด โดยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างข้างต้น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติร้อยละ ระดับค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบข้อสมมุติฐานโดยใช้ One Way ANOVAs

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความพร้อมอันดับแรกในแต่ละทักษะมีดังนี้ อันดับแรก ทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงินคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.85 ทักษะด้านภาษาอังกฤษคือ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.78 ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียนคือ ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาของกลุ่มอาเซียนอย่างน้อย 1 ประเทศ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 1.31 ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศคือ ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.73 ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทยคือ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพผู้ทำบัญชีไทย มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.65 ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของประเทศกลุ่มอาเซียน คือ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพผู้ทำบัญชีของกลุ่มประเทศ อาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.21 ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากลคือ ความสามารถทำงานภายใต้ภาวะสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนมีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.33

คำสำคัญ : ความพร้อมของนักบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นักบัญชี ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

This research was to study the opinions of The Readiness of Thai Accountants in Bangkok for ASEAN Economic Community: AEC. The result of this study could be suggested to any accountant and student who require to well done for knowledge development and self competence development in order to work for AEC. And it could be suggested to any educational institution to develop courses and teaching methods in order to produce skilled accountants for AEC.

The sampling group of this research was 450 persons in Bangkok of which were accountants, tax auditors, certified public accountants, and corporate accounting managers or accountants. The questionnaires were send to the sampling group. The collected data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and One Way ANAVAs : F-test.

The opinions of sampling group for the readiness of Thai accountants for AEC were indicated that the along the top of each competence were as follow. The competences in financial statement and accounting preparation were that having knowledge and understanding Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard at mean of 4.85. The competences in English were that having the abilities to read English at mean of 4.78. The competences in AE C' s languages were that having the abilities to read and write at least one languages at mean of 1.31. The competences in information and technology were that having the abilities to use at least two well known accounting software packages at mean of 4.73. The competences in knowledge of law pertaining to accounting professional were that having the knowledge of law pertaining to Thai accountant at mean of 4.65. The competences in knowledge of AEC' s law pertaining to accounting professional were that having the knowledge of AEC' s law pertaining to AEC' s accountant at least two countries at mean of 3.21. The competences in self adapting to international level were that having the abilities to work under AEC' s environments and cultures at mean of 3.33.

Keywords: Readiness of Thai Accountants for AEC, Thai Accountants, AEC, Accounting.

บทนำ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้าเพื่อสร้างพันธะสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน อาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สำคัญดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
 2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
 3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และ
 4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก
- การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการจัดตั้งประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนด กลไกและ

มาตรการใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินมาตรการด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรก อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคล แรงงาน ฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียน การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน มี 5 องค์ประกอบหลักคือ

1. การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี
2. การเคลื่อนย้ายบริการเสรี
3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี
4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น
5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

การเตรียมความพร้อมด้านแรงงาน การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีนั้น ในเบื้องต้น ได้มีการทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ใน 7 สาขาวิชาชีพ เกี่ยวกับคุณสมบัติของวิชาชีพหลัก แรงงาน เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ใน 7 สาขาวิชาชีพ ดังกล่าวได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และ บัญชี ซึ่งจะเริ่มต้นในปี 2558 ทั้งนี้ มีการคาดการณ์จากผู้เกี่ยวข้องว่า อีก 3 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะไม่ขาดแรงงานฝีมือ หรือ สาขาวิชาชีพ ตามข้อตกลง MRAs เนื่องจาก จะมีแรงงานที่มีทักษะจาก ประชาคมอาเซียน เข้ามาเป็นตัวเลือกในการสมัครแข่งขันเข้าทำงานในองค์กรทั้งภาคผลิตและภาคบริการ ที่มีชื่อเสียงและความมั่นคง แรงงานทักษะเหล่านี้จะได้รับค่าจ้างสูง รวมทั้งมีศักยภาพและ อำนาจเพียงพอที่จะต่อรองกับนายจ้างเกี่ยวกับ

อัตราค่าจ้าง สวัสดิการ และความก้าวหน้าในสาขาอาชีพ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันในสาขาบัญชี (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services) MRA Framework สาขาบัญชีมี มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบวิชาชีพบัญชีภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อยกระดับการให้บริการ บัญชีภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อส่งเสริมการยอมรับ แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในมาตรฐานและคุณสมบัติ

2. ขอบเขตงานบริการบัญชีภายใต้ทำข้อตกลงร่วมกัน (MRA) กิจกรรมที่อยู่ภายใต้การจำแนกประเภทผลิตภัณฑ์กลาง (Central Product Classification) ของ สหประชาชาติซึ่งครอบคลุมงานบริการ ที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ทั้งนี้ไม่รวมถึงการลงนามในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการให้บริการ ทำบัญชีอื่น ที่ต้องมิ ใ บอนุญาตภายในประเทศ ตัวอย่างอาชีพที่สามารถปฏิบัติงานได้แก่ผู้ช่วยนักบัญชี เจ้าหน้าที่การเงิน งานตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การวิเคราะห์และการจัดการข้อมูล ที่ปรึกษาธุรกิจ อาจารย์ วิทยากรทางด้านวิชาชีพบัญชีสามารถร่วมงานในบริษัทตรวจสอบบัญชีได้

3. คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาเซียน 5 ข้อดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาทางบัญชี หรือผ่านการทดสอบในโปรแกรมทางบัญชีที่ได้รับ

การยอมรับโดยองค์กรวิชาชีพบัญชี ในประเทศ แหล่งกำเนิด หรือประเทศผู้รับ ว่าเทียบเท่ากับระดับ การศึกษาดังกล่าว

2) มีการขึ้นทะเบียนหรือมีใบอนุญาตที่ยัง ไม่สิ้นผลในปัจจุบันเพื่อประกอบวิชาชีพบัญชีใน ประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งออกให้ โดยองค์กรวิชาชีพ บัญชี และสอดคล้องกับนโยบายภายในประเทศด้าน การขึ้นทะเบียน การอนุญาต การรับรองในการ ประกอบวิชาชีพบัญชี

3) มีประสบการณ์ ในด้านที่เกี่ยวข้องไม่ น้อยกว่า 3 ปี สะสมได้ภายในระยะเวลา 5 ปี หลังจาก มีคุณสมบัติทางการศึกษาตามที่กล่าวในข้อ (1)

4) ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนา วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ของประเทศแหล่ง กำเนิด

5) ใ้ได้รับใบรับรองจากองค์กรวิชาชีพบัญชี ของประเทศแหล่งกำเนิดและไม่มีประวัติการกระทำ ผิดอย่างร้ายแรงด้าน เทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศใน การประกอบวิชาชีพบัญชี องค์กรวิชาชีพบัญชีใน ประเทศ หมายถึง สถาวิชาชีพ หรือ กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า

4. ขั้นตอนการจดทะเบียนเป็นนักบัญชี อาเซียน นักบัญชีที่ต้องการจดทะเบียนเป็นนักบัญชี อาเซียน ต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการการ กำกับดูแล (Monitoring Committee) ในแต่ละ ประเทศ และการดำเนินงานในส่วนของอาเซียนจะ อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการประสานงาน ด้านวิชาชีพบัญชีอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Accountant Coordinating

Committee: ACPACC) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทน จากคณะกรรมการ กำกับดูแลของประเทศสมาชิก

5. การเข้าไปประกอบวิชาชีพบัญชีใน ต่างประเทศ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาเซียนที่ได้รับ การติดต่อจากต่างประเทศให้เข้าไปร่วมงานทาง วิชาชีพบัญชี สามารถไปขึ้นทะเบียน กับองค์กร วิชาชีพบัญชีในประเทศนั้นๆ และต้องปฏิบัติตาม กฎระเบียบ กฎหมาย ต่างๆภายในประเทศผู้รับ และ ยังต้องรักษากฎ ระเบียบ การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีภายใน ประเทศไทย

ความพร้อมของนักบัญชีในการเตรียมรับ การเข้า สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งนัก บัญชีไทยมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา เรียนรู้ให้เท่า ทันกับสถานการณ์ เพื่อให้สามารถ เตรียมพร้อมรับ กฎเกณฑ์ทางการค้าใหม่ ๆ และทั้งเป็นการสร้าง โอกาสในการประกอบกิจการ สร้างความได้เปรียบ ทางการแข่งขัน จาก MRA ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความ สนใจที่จะศึกษา ความพร้อมนักบัญชีไทยในการ เข้า สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขตกรุงเทพ ผู้วิจัย เห็นว่านักบัญชีในเขตกรุงเทพมีความพร้อมในการ เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากกว่าจังหวัดอื่นๆ เนื่องจากมีความหลากหลายในคุณสมบัติของนัก บัญชี และความได้เปรียบทางด้านภาษาอังกฤษเนื่อง ด้วยมีบริษัทต่างชาติประกอบธุรกิจ ในกรุงเทพ มากกว่า

วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้ศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อการให้ระดับความพร้อม

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในทักษะการ
จัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะการสื่อสารในภาษา
อังกฤษและภาษากลุ่มประเทศอาเซียน ทักษะ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการปรับตัว และการ
ให้บริการ

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาวิจัยมีกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรต้น ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่
ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่อง
ทางวิชาชีพ

ตัวแปรตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความ
พร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน จากการทบทวนมาตรฐาน
การศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทาง
วิชาชีพ และข้อตกลงร่วมกัน-MRA สามารถ
สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการประเมินทักษะ 7
ด้าน คือการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะ
ภาษาอังกฤษ ทักษะภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียน
ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ทักษะความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายวิชาชีพบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียน
ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล

สมมติฐานของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่ง
หน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรม
ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ

ระดับความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน แตกต่างกัน

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้คือ จำนวนนักบัญชีในเขตกรุงเทพซึ่งรวมถึง
ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี
อากร ผู้จัดการบัญชี หรือสมุห์บัญชีของบริษัทจำกัด
ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 277,714 ราย โดยกำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane, 1970
ประมาณ 560 ราย และคัดเลือกให้ครอบคลุมนัก
บัญชีทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1% อย่างทั่วถึง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิด จาก
ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3
ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่กลุ่ม
ตัวอย่างทำงานอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ
ความพร้อมของนักบัญชีในเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไป
ทดลองใช้ (Try Out) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha – Coefficients) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.80

2.4 แจกแบบสอบถาม จำนวน 560 ชุดถึง
กลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามและคำชี้แจง ได้จัดส่งพร้อมซองตอบรับทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 450 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ของแบบสอบถามที่ได้จัดส่ง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจะอภิปรายผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และใช้สถิติขั้นพื้นฐาน ในการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยต่างๆ ส่วนการทดสอบมีดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ประชากร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา การดำรงตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ และข้อมูลของกิจการที่กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย ประเภทธุรกิจ จำนวนเงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานบัญชีในปัจจุบัน นำมาแจกแจงความถี่และใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ

3.2 ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยระดับความสำคัญของปัจจัยมีคะแนนมากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน)

3.3 นำข้อมูลในข้อ 3.2 มาทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ระดับ

การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ กับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทักษะ 7 ด้าน ได้แก่ ทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียน ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของประเทศกลุ่มอาเซียน ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรโดยใช้วิธี One Way ANOVAs (F-test) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc Test) โดยวิธีสถิติ Scheffe ในการทดสอบต่อไป

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 31.50 และเพศหญิงร้อยละ 68.50 ส่วนใหญ่มีอายุ 46 - 55 ร้อยละ 40.25 รองลงมาอายุ 36 - 45 ร้อยละ 35.50 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาโทร้อยละ 50.25 และรองลงมาปริญญาตรีร้อยละ 40.75 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในปัจจุบันดำรงตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้จัดการบัญชีหรือสมุหบัญชีร้อยละ 48.27 และรองลงมาเป็นหัวหน้างานบัญชีหรือผู้ตรวจสอบบัญชีร้อยละ 36.23 ด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่ 5 - 15 ปี ร้อยละ

43.20 รองลงมา 16 - 25 ปี ร้อยละ 28.75 ด้านการฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ฝึกอบรมตามข้อบังคับของสภาวิชาชีพและหรือกรมพัฒนาธุรกิจและความรู้ทางวิชาชีพอื่น ๆ ที่จำเป็น ร้อยละ 60.75 รองลงมาฝึกอบรมตามข้อบังคับของสภาวิชาชีพและหรือกรมพัฒนาธุรกิจในฐานะผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีเท่านั้น ร้อยละ 20.15

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่ในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่ในกิจการประเภทงานบริการร้อยละ 40.75 รองลงมาทำงานอยู่ในกิจการเป็นประเภทการผลิตร้อยละ 37.60 และขนาดธุรกิจจำแนกตามขนาดของจำนวนเงินลงทุนส่วนใหญ่มีจำนวน 50,000,001 – 100,000,000 บาท ร้อยละ 40.75 รองลงมาคือจำนวนมากกว่า 300,000,000 บาท ร้อยละ 36.60 และจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ ส่วนใหญ่มี 20 – 50 คน ร้อยละ 32.15 รองลงมา มี 11 - 20 คน ร้อยละ 30.10

3. ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทักษะ 7 ด้านดังต่อไปนี้

3.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ให้ความพร้อม อันดับแรกคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.42 รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ

และมาตรฐานรายงานการเงินระหว่างประเทศ (International Accounting Standard and International Financial Reporting Standard) มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.51

3.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะด้านภาษาอังกฤษ ให้ความพร้อมอันดับแรกคือความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.43 รองลงมาคือ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.87

3.3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียน ให้ความพร้อมอันดับแรกคือ ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาของกลุ่มอาเซียนอย่างน้อย 1 ประเทศ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 1.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.8 1 และความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาของกลุ่มอาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ รองลงมาคือ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 1.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.42

3.4 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ความพร้อมอันดับแรกคือความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.51 รองลงมาคือ ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.49

3.5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ให้ ความพร้อมอันดับแรกคือ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการ เป็นผู้ทำบัญชีไทย มีระดับค่าเฉลี่ย ที่ 4.65 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.42 รองลงมาคือ ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยด้าน ห้าง หุ่นส่วนและบริษัทจำกัด มีระดับค่าเฉลี่ย ที่ 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.73

3.6 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใน ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของกลุ่ม ประเทศอาเซียน ให้ความพร้อมอันดับแรกความรู้ เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นผู้ทำบัญชีของกลุ่มประเทศ อาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศคือ มีระดับค่าเฉลี่ย ที่ 3.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.78 รองลงมา คือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของกลุ่ม ประเทศอาเซียนอย่างน้อย 1 ประเทศ ด้าน ห้าง หุ่นส่วนและบริษัทจำกัด 1.72 และส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐานที่ 0.91

3.7 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะ การปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล ให้ความพร้อม อันดับแรกคือ ความสามารถทำงานภายใต้ภาวะ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.33 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.95 รองลงมาคือ ความสามารถในการทำงานเป็น Team ระหว่างประเทศอาเซียน มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 2.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.89

3.8 ผลการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบ สมมติฐาน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานหลัก (Ho) ว่า กลุ่ม ตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบ การณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมใน การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกัน ผล การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้วิธี One Way ANOVA (F-test) ณ ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หากมีผลการทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc Test) ใช้วิธีสถิติ Schaeffer ในการทดสอบต่อไป

ผลการทดสอบด้วยสถิติ One - Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่าค่า Sig. มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ α : 0.05 ทุกประเด็น ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน หลัก (Ho) ดังกล่าวข้างต้นทุกประเด็น โดยกลุ่ม ตัวอย่างที่ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่อง ทางวิชาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับ ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในทักษะ 7 ด้าน ได้แก่ ทักษะการจัดทำบัญชีและงบ การเงิน ทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษา ของประเทศกลุ่มอาเซียน ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชี ของไทย ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชี ของกลุ่มประเทศอาเซียน ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ ระดับสากล ที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทย ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน 7 ทักษะ

แต่ละด้าน โดยให้ระดับความพร้อมมากที่สุดและมากที่สุดตามลำดับดังนี้ ความพร้อมอันดับแรก คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) ความพร้อมอันดับสอง คือความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความพร้อมอันดับสาม คือความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ และมาตรฐานรายงานการเงินระหว่างประเทศ (International Accounting Standard and International Financial Reporting Standard) ความพร้อมอันดับสี่ คือความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม ความพร้อมอันดับห้า คือความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นทำบัญชีไทย ความพร้อมอันดับหก คือความสามารถในการนำเสนอข้อมูลบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร ความพร้อมอันดับเจ็ด คือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยด้านห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ความพร้อมอันดับแปด คือความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนข้างต้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้ความพร้อมในการทำบัญชีตามมาตรฐานของประเทศไทย และบัญชีระดับสากลให้กับธุรกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย คือมีความพร้อมแรกคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) และมาตรฐานบัญชีระหว่าง

ประเทศ และมาตรฐานรายงานการเงินระหว่างประเทศ (International Accounting Standard and International Financial Reporting Standard) ความพร้อมอันดับต่อไป คือความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นทำบัญชีไทย ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยด้านห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด

ส่วนความคิดเห็นในความพร้อมเกี่ยวกับกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ได้ให้ระดับความพร้อม อยู่ที่ระดับปานกลาง คือ ความสามารถทำงานภายใต้ภาวะสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นทำบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ ส่วนความรู้และความสามารถในทักษะด้านอื่นๆ รวมทั้งภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักบัญชีไทยมีความพร้อมน้อยที่จะเข้าไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน ซึ่งยังไม่มีความพร้อมในด้านกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวกับการทำบัญชี และภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องบางส่วนงานวิจัยของ สุรภา คงฉัตร (2555) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีควรเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ

และอื่นๆในอาเซียน ด้านพัฒนาสภาพตนเอง และ
อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ควรมีทักษะในการคิด
วิเคราะห์ สะสมประสบการณ์ มีความรู้ทั่วไป ติดตาม
ข่าวสาร การเตรียมความพร้อมด้านการ แข่งขัน
ยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ และการทำ
งานที่เป็นสากล ควรวางแผนงานบริการ การเตรียม
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี พัฒนาเทคโนโลยี
ทันสมัยพร้อมแข่งขัน สำหรับการรับงาน ระบบ
ออนไลน์

นภาพร นาคทิม และทีมงาน (2555) กล่าวว่า
ศักยภาพความพร้อมของนักบัญชีระดับบุคคลพบว่าผู้
ประกอบวิชาชีพบัญชี มีศักยภาพ ความพร้อมอยู่ใน
ระดับมาก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความ
ตระหนัก และต้องตื่นตัวในการพัฒนาตนเองด้าน
ภาษา รวมทั้งด้านพัฒนาฝีมือแรงงานด้วย จึงต้องเร่ง
ปรับตัว เพื่อรองรับภาวการณ์แข่งขันที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้และใน
การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เสนอแนะให้สถานการศึกษา พัฒนา
หลักสูตร วิธีการสอน โดยมุ่งเน้นผลิตนักบัญชีที่มี
ทักษะ และความพร้อมที่ เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

2. เสนอแนะให้นักศึกษาและนักบัญชี พัฒนา
ความรู้ ความสามารถ และความพร้อมที่ เข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. . เสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป ควร
ศึกษาความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าไป
ทำงานในประเทศของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน หรือเปรียบเทียบความพร้อมของนักบัญชี
ไทยกับนักบัญชีกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน ในตลาดแรงงานไทย

เอกสารอ้างอิง

- [1] สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
www.fap.or.th
- [2] มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3
เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ สภาวิชาชีพบัญชีในพระ
บรมราชูปถัมภ์ www.fap.or.th
- [3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นภาพร นาคทิม คงศักดิ์
นาคทิม จีรวรรณ ขุนทองปาน. (2555). ศึกษา
ศักยภาพ ความพร้อมของนักบัญชีไทย ในการ
เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- [4] สุรภา คงกันต์. (2555) . ผลกระทบของการ เข้า
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อผู้ประกอบการ
วิชาชีพบัญชี. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.